

BELEDİYEYLE, ÖZEL MÜZECİ
BİRBİRLERİNİ SUÇLUYOR

Kuşadası'nda bir garip savaş

Türkiye'nin "ilk özel müze" sahibi Nuri Özkan ile Kuşadası Belediyesi arasındaki müze kavgası dillere destan oldu. Nuri Özkan, Belediye'yi müzesini soymakla, Belediye de Nuri Özkan'ı, Güvercin Adası'na sahip çıkmaya çalışmakla suçluyor. Nuri Özkan'a göre, değerli taşlardan oluşan sanat eserlerini belediye çaldı ve hırsızlığın bugünkü bedeli 200 milyar.

Adem ALTAN

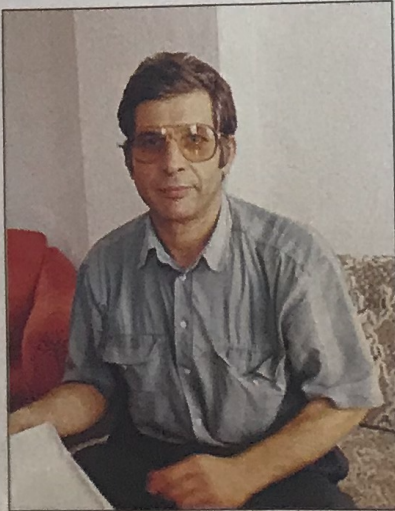
Kuşadası, Türkiye'nin en önemli turizm beldesi... Ancak bu şirin ilçenin baş konusu turizm değil, "müze soygunu". Soygun yeri, Türkiye'nin ilk özel müzesi "Nuri Özkan" Müzesi. Güvercin Ada'da kurulan bu müze ile Kuşadası Belediyesi arasındaki kavga dillere destan olmuş durumda. Müze sahibi Nuri Özkan'a göre, Belediye bugünkü değerle 200 milyar liralık değerli taşlarını çaldı. Belediye ise müze sahibini, müze bahanesiyle Güvercin Ada'ya sahip çıkmaya çalışmakla suçluyor.

Kuşadası Belediyesi ile Nuri Özkan'ı karşı karşıya getiren olay birkaç yıl önce başladı. Nuri Özkan, sanat eserleri

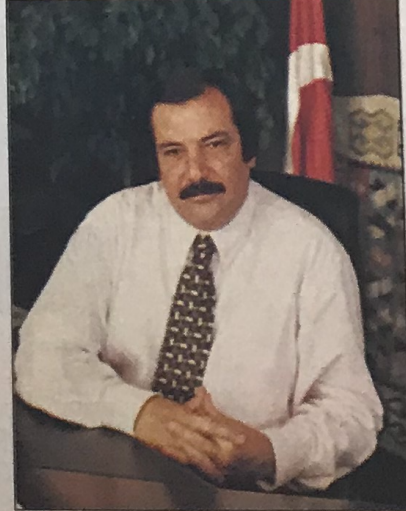
yapan bir heykeltıraş. Hiçbir ders almadan kendi kendine öğrendi bu sanatı... Birçok insanın kaderini değiştiren Kenan Evren, Nuri Özkan'ın da kaderini değiştirdi.. Evren'in bir konuşmasında, "Kendi kültürümüze sahip çıkalım. Türk milleti olarak bizi bizden başka daha iyi kimse tanıtamaz" demesi Nuri Özkan'ı çok etkilemişti. O gü-

ne kadar vakit buldukça sanat eserleri yapan Nuri Özkan, Evren'in bu konuşmasından sonra hayatını "Türk kültürüne uygun" sanat eserleri yapmaya yönlendirdi. Bütün özlemi de, bu sanat eserleri ile "Türk kültürünün gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak ve bunu bütün dünyaya tanıtmaktı." Özkan'a göre, eserleri de "Cumhuriyet tarihi Türk kültürü"ne uygundu.

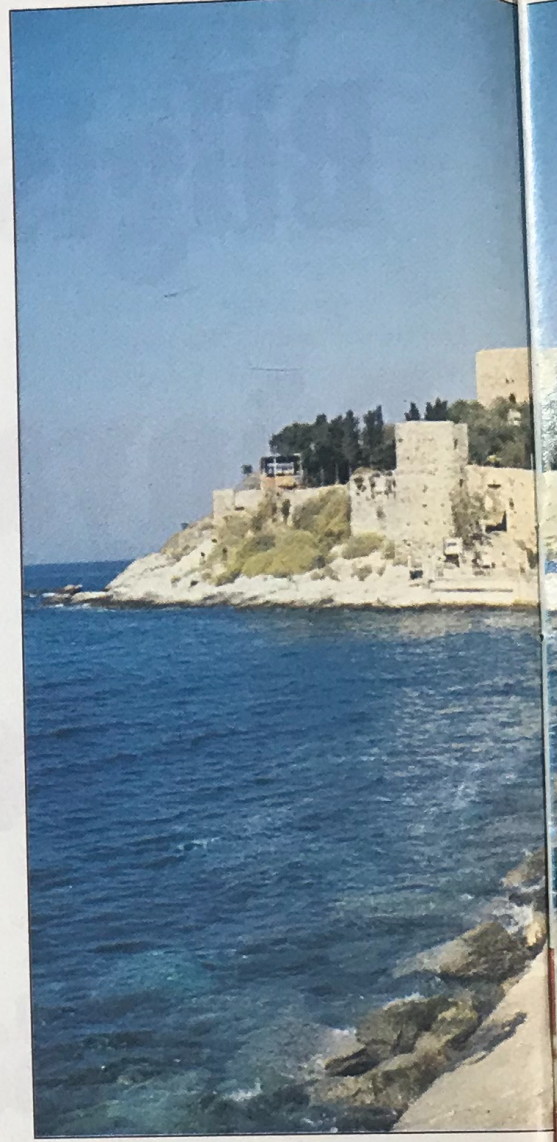
Nuri Özkan "Türk kültürü" ile yoğurulmuş eserlerinin tanıtımı için en uygun yerin de turistik bir bölge olacağını düşünüyordu. Bunu gerçekleştirmek üzere Kültür Bakanlığı'na başvurdu ve "özel müze" açmak için izin istedi. Nuri Özkan dilekçesinde "en uygun" yerin, Kuşadası'nda Güvercin Ada'daki tarihi "Anakale" binası olacağını da vurguladı. Kültür Bakan-

"Özel müze" sahibi
Nuri Özkan.

Kuşadası Belediye Başkanı
Engin Berberoğlu.

lediye'yle 4 yıldan beri devam eden bir savaşın içine soktu...

Olay, Nuri Özkan'a göre, dönemin Belediye yönetiminin müzeye "ortak" olmak istemesiyle başlamıştı... Belediye, müze gelirinin yüzde 40'ını almak istiyordu. Nuri Özkan da "kanunen buna imkan olmadığı" gerekçesiyle talebi reddetti... Bunun üzerine Belediye, Nuri Özkan'ı "tahsisi kaldırmak"la tehdit etti. Tehdit fayda etmeyince de Belediye dediğini yaptı ve 22.4.1991 tarih, 5 sayılı Meclis kararıyla tahsisi iptal etti. Nuri Özkan hemen İdare Mahkemesi'ne başvurarak, kararın iptalini istedi. Mahkeme, Belediye aleyhine karar verdi. Kanun tanımadığı öne sürülen dönemin Belediye Başkanı Lütfü Suyolcu bildiğini okumaya devam etti. Suyolcu'ya göre "Güvercin Ada'nın kullanıcısı ve söz sahibi" Belediye'ydi. Mahkemenin kararını tanı-

lığı Nuri Özkan'ın bu başvurusunu dikkate alıp, Aydın Valiliği ve Kuşadası Belediyesi'ne bir yazı gönderdi. Kiralama isteğinin belediyece uygun görülmesi halinde ve gerekli işlemler yapıldıktan sonra konuya ilişkin değerlendirme yapılabileceği bildirildi. Kuşadası Belediye Meclisi de 5/2 sayılı kararla Güvercin Ada'daki "Anakale" binasının "müze" kurulmak üzere Nuri Özkan'a tahsis edebileceğine karar verdi.

Vize veriliyor. Nuri Özkan, Belediye'nin bu kararına, gerekli diğer belgeleri de ekledi ve yeniden bakanlığa başvurdu. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Aydın Valiliği'nden kurulacak müzede sergilenen eserlerin incelenmesini ve buna ilişkin raporun gönderilmesini istedi. Valilik, bakanlık talebini yerine getirdi. Sonuçta Nuri Özkan müze vizesini aldı. Böylelikle 30 yıldır "diskotek" olarak kullanılan Güvercin Ada'daki Anakale binası artık Nuri Özkan tara-

fından müze olarak kullanılacaktı.

Nuri Özkan, sonunda "Nuri Özkan Sanat Müzesi"ni kurarak amacına ulaşmıştı... Üstelik bu Türkiye'nin ilk "özel" müzesiydi... Nuri Özkan, müzeyi kurarken ne devletten ne başka birinden yardım aldı. "Ben 5 tane dairemi satarak, 2 milyar para harcayarak bu müzeyi kurdum" diyor Nuri Özkan. Fakat, Türkiye'nin bu ilk özel müzesi fazla yaşamadı. Nuri Özkan müzeyi kurarken ev sahibi Kuşadası Belediyesi ile arasında sorun çıkacağını hiç mi hiç düşünmemişti. Ne var ki, "özel müze sevdası" sonunda Nuri Özkan'ı Be-

mayan Belediye zabıtalari, bir sabah müzenin kapılarının kilidini kırarak içeri girdiler. İnci, sedef, mercan, firuze, altın, gümüş gibi kıymetli taşlardan yapılmış 137 parça sanat eserinin yanı sıra, depoda bulunan altın, gümüş, inci gibi diğer kıymetli taşlar ve malzemeler römorka yüklendi. Sonra da o gün için bilinmeyen bir yere götürüldü. Nuri Özkan'a göre, bunların bugünkü değeri 200 milyar ve Belediye resmen "gasp"etti!

İlk olarak, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne başvurdu Nuri Özkan. Emniyet Müdürlüğü'nün "Eserlerini biz çalma-